θέντος. Διαιρεῖ τὸ ὑπάρχον ὑλικὸν εἰς δύο κατηγορίας: εἰς ξυλόγλυπτα ἀνήκοντα εἰς ἐκκλησιαστικὰ ἔπιπλα (θύρας, τέμπλα, βημόθυρα, ἀναλόγια κλπ.) καὶ εἰς ξυλογλύπτους εἰκόνας. Περιγράφονται κατόπιν λεπτομερῶς τόσον τὰ δημοσιευμένα ἤδη ξυλόγλυπτα ἔργα, ὅσον καὶ πολλὰ ἀνέκδοτα εἰσέτι, ὅπως τὰ λείψανα εἰκονοστασίου ἐκ τοῦ ναοῦ τῆς νησῖδος Μάλι-Γράδ ἐν τῇ λίμνῃ τῆς Πρέσπας, ἀναλόγια ἐκ ναῶν τῆς Καστοριᾶς κλπ. Ἐξετάζονται ἔπειτα αἱ ὀλίγαι διασωθεῖσαι ἀνάγλυφοι ἐπὶ ξύλου εἰκόνες, μεταξὺ τῶν ὁποίων σπουδαιότεραι εἶναι ἡ ἐκ Καστοριᾶς ἐν τῷ Βυζαντινῷ Μουσείῳ Ἀθηνῶν παριστάνουσα τὸν Ἅγιον Γεώργιον δεόμενον μετὰ ἐζωγραφημένων γύρῳ σκηνῶν ἐκ τοῦ βίου καὶ τοῦ μαρτυρίου αὐτοῦ, ὅπως ἐπίσης καὶ μεγάλη εἰκὼν τοῦ αὐτοῦ ἁγίου ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῆς Γκάλλιτσας, πλησίον τῆς Καστοριᾶς.

I. Stefanescu. *Les peintures du monastère de Dobrovat*, σ. *181 - 196.*

Περιγράφονται ἐν τῇ μελέτῃ καὶ ἀναλύονται λεπτομερῶς αἱ τοιχογραφίαι τῆς Μονῆς Δοβροβὰτς ἐν Μολδαβίᾳ ἀναγόμεναι εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ 16ου αἰῶνος. Αἱ τοιχογραφίαι αὗται καθαρισθεῖσαι ἐν ἔτει 1927 ἔμειναν μέχρι τοῦδε ἀνεξέταστοι, διότι ἐκαλύπτοντο ὑπὸ νεωτέρων ἐπισκευῶν καὶ πυκνῆς αἰθάλης. Ἐκ τῆς τεχνικῆς καὶ εἰκονογραφικῆς αὐτῶν ἀναλύσεως ἐξάγεται, ὅτι αὗται σχετίζονται πρὸς τὴν Σερβικὴν ζωγραφικὴν καὶ εἰκονογραφίαν ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου πρὸς τὴν τυπικὴν Μολδαβικὴν τέχνην.

J. Strzygowski. *Les vestiges d'art chrétien primitif près de l'église arménienne de Diarbékir et leur décoration irano-nordique*, σελ. *197 - 205.*

Παρὰ τὴν Ἀρμενικὴν ἐκκλησίαν τοῦ Διαρβεκὶρ (Ἀμίδας) ἐν Μεσοποταμίᾳ, ὑπάρχουσι τρία καλαθοειδῆ κιονόκρανα μετὰ διακοσμήσεως ἐκ κύκλων καὶ συμπλεκομένων ταινιῶν. Κατὰ τὸν συγγραφέα ἡ διακόσμησις αὕτη σχετίζεται πρὸς Μαζδαϊκὰ καὶ Ἰρανικὰ πρότυπα καὶ ἀνευρίσκεται εἰς τὴν τέχνην τῆς βορείου Εὐρώπης, ἥτις κατάγεται ἀπὸ τὴν Ἰρανικήν. Τὸ καλαθοειδὲς σχῆμα τοῦ κιονοκράνου, λίαν σύνηθες εἰς τὴν Βυζαντινὴν ἀρχιτεκτονικήν, ἔχει τὴν καταγωγήν του ἀπὸ τὴν Μαζδαϊκὴν τέχνην τοῦ Ἰράν, ὡς δεικνύουν τὰ παραδείγματα ἅτινα προσάγει ὁ συγγραφεύς.

O. Tafrali. *Le monastère de Sucevita et son trésor*, σ. *207 - 229.*

Ὁ χρόνος τῆς ἱδρύσεως τῆς ἐν Βουκοβίνῃ Μονῆς Σουτσεβίτσας δὲν εἶναι ἀκριβῶς γνωστός. Τὸ ἤδη σῳζόμενον Καθολικὸν εἶναι ἡ τρίτη ἐκεῖ ἱδρυθεῖσα ἐκκλησία ὑπὸ τοῦ Γεωργίου Μοβίλα μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1580 - 1584, ἣν ἐκόσμησε διὰ τοιχογραφιῶν ὁ ἀδελφός του Ἱερεμίας Μοβίλας περὶ τὸ 1595.

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
25/04/2024 01:35:10 EEST - 18.118.9.146

Τὸ σκευοφυλάκιον τῆς Μονῆς διασῴζει μέγαν ἀριθμὸν παλαιῶν ἀξιολόγων ἀντικειμένων, ἐπιταφίων, ἀμφίων, λειτουργικῶν σκευῶν κλπ. ὧν τὰ παλαιότερα δὲν ἀνέρχονται πέραν τοῦ 15ου αἰῶνος.

***M. Vasic'**. La date de l'église Saint-Georges à Mlado-Nagoricino, σ. 231-240.*

Καταπολεμῶν ὁ κ. Vasic' παλαιοτέρας γνώμας, καθ' ἃς ἡ ἐκκλησία ἀνηγέρθη κατὰ τὸν 11ον, 14ον, 15ον, ἢ 16ον αἰῶνα καὶ ὅτι εἶναι ἔργον Σέρβων ἢ κατ' ἄλλους Γεωργιανῶν ἢ Ἀρμενίων τεχνιτῶν καὶ βοηθούμενος ἀπὸ τὴν σύγκρισιν πρὸς ἄλλα Σερβικὰ μνημεῖα, καὶ μάλιστα πρὸς τὴν ἐγγὺς ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου ἐν Στάρο-Ναγορίτσινο (1313), καταλήγει εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι τὸ ἐξεταζόμενον μνημεῖον ἀνηγέρθη κατὰ τὸ πρῶτον τέταρτον τοῦ 15ου αἰῶνος καὶ ὅτι εἶναι ἔργον Σέρβων τεχνιτῶν. Ἱστορικοὶ λόγοι, κατὰ τὸν συγγραφέα, ἔρχονται εἰς ἐπικουρίαν τῆς χρονολογήσεως ταύτης.

***P. Henry**. Les églises de la Moldavie du Nord des origines à la fin du XVIe siècle. Architecture et peinture, Paris 1930 (Monuments de l'art Byzantin VI). Εἷς τόμος κειμένου ἐκ 320 σελίδων μετὰ λευκώματος ἐκ πινάκων 68.*

Εἰς τὰ πολυάριθμα ἤδη ἔργα τ' ἀφιερωμένα εἰς τὴν μεσαιωνικὴν τέχνην τῆς Ρουμανίας προστίθεται ἓν ἀκόμη. Ἡ πλουσία βιβλιογραφία περὶ τῆς Ρουμανικῆς τέχνης διηυκόλυνε μεγάλως τὴν ἐργασίαν τοῦ κ. Henry, ὅστις διὰ μὲν τὴν ἀρχιτεκτονικὴν εἶχεν ἀσφαλῆ ὁδηγὸν τὰς ἐργασίας τοῦ κ. Bals, διὰ δὲ τὴν ζωγραφικὴν τὰ βιβλία τοῦ κ. Stefanescu (πρβ. Ἐπετηρίδα τῆς Ἑταιρείας Βυζαντινῶν Σπουδῶν, Ζ' 1930, σ. 407 κἑξ.), τὰ ὁποῖα, παρά τινας παρατηρουμένας ἐλλείψεις, εἶναι ἡ πρώτη συστηματικὴ ἐργασία πλήρους ἐξετάσεως τῶν Ρουμανικῶν τοιχογραφιῶν. Αἱ πολυάριθμοι αὐταὶ δημοσιεύσεις, ἂν ἀφ' ἑνὸς κατέστησαν εὐχερεστέρας τὰς ἐρεύνας τοῦ κ. Henry, ἀφ' ἑτέρου ὅμως ἐπέβαλον εἰς αὐτὸν καὶ πολλὰς ὑποχρεώσεις, πρὸς ἃς δὲν δύναταί τις νὰ εἴπῃ ὅτι ἀνταπεκρίθη πλήρως.

Προτοῦ ὅμως ἐξετάσωμεν τὸ ζήτημα τοῦτο, ἴδωμεν ποία ἡ διάταξις τοῦ νέου τούτου βιβλίου. Τὸ κύριον θέμα τοῦ συγγραφέως εἶναι τὰ οἰκοδομήματα τοῦ Βοεβόδα Στεφάνου τοῦ Μεγάλου (1457-1504), οἱ χρόνοι τοῦ ὁποίου δύνανται νὰ ὀνομασθῶσιν ὁ χρυσοῦς αἰὼν τῆς Μολδαβίας. Περὶ τὸν πυρῆνα αὐτὸν περιστρέφεται ὁλόκληρον τὸ βιβλίον τοῦ κ. Henry. Ὁ συγγραφεὺς ἀνατρέχει μέχρι τῶν Δακορρωμαίων, μέχρι καὶ αὐτῶν τῶν χρόνων τοῦ Τραϊνοῦ, διὰ νὰ κατέλθῃ κατόπιν μέχρι τοῦ 17ου αἰῶνος. Ἐξετάζονται διαδοχικῶς αἱ ἀρχαῖαι ξύλιναι ἐκκλησίαι, τινὲς τῶν ὁποίων διασῴ-

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
25/04/2024 01:35:10 EEST - 18.118.9.146